

ARANYOSVIDÉK.

H. 271 270

Torda-Aranyosmegye közgazdasági, közmiv. elődési, társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed. évre 1 frt 50 kr
Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPJÁULAJDONOS:

K. WERESS SÁNDOR.

Szerkesztői szállás és kiadóhivatal, Hiduteza 32.

HIRDETÉSI DÍJ.

Arzsabály szerint.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Újlesztendő.

Ismét egy év. merült az idők végtelen tengerébe: magával ragadva annyi csalódást, bánatot, és viszonylagosan oly kevés örömet. És az ember daczára az átélt csalódásoknak, alig lett okosabbá, bölcsébbé, s épp oly reménykedve tekint a jövőre elfátyolozott arca elé, mintha az nem hozna újabb csalódást, csak is merő örvendetes jókat.

Pedig mennyi küzdés vár az emberiségre az újlesztendőben. . . .

De hát az ember úgy van alkotva, hogy sokkal több bánatot képes elviselni, mint örömet, a miről máskülönben bölcsen gondoskodott az a ki a legkisebb féregre is gondot visel, de viszont arról is gondoskodott, hogy elviselhesse a sors sujtó csapásait, mert az emberi szív erejét még nem bírta kiszámítani senki!

Sok változást hozott magával a letolyt esztendő megyénk és városunkban. Ez év júniusában nyílt meg a cellulose-gyár üzeme, hasonlatosan a a folyam eredetéhez, kicsiny mértékben indulva meg, de ha a tervek és számítások bekövetkeznek, több gyár felállítására fogja követni, s minden bizony-

nyal befolyással fog lenni városunk és vidékünk jövőjére.

És ha hoz pénzforgást és keresetmódot az alsóbb munkásosztálynak, épen jókor esik, mert ebben az évben lépett fel szőlőinkben a phylloxera, s csak igen rövid idő kérdése, hogy elborítsa összes szőlőinket.

Hogy azok a százados tőkék, melyből szőlőink nyolcztizedrésze áll, ellen tudjanak állni a pusztító rovarnak, arról szó sincs.

Azokat menthetetlenül elfogja pusztítani, de igenis meglehet menteni a jó erőben levő rigolirozott szőlőket a szénkénegezéssel, mint ezt a mult cikkünkben hangsúlyoztuk, s melyet nem ismételtünk elég gyakran. Sok szegény szőlőművénél marad kereset nélkül minden bizonytalansággal, de éppen az ők segélyére jön a cellulose-gyárnál nagyobb kereset, s a csapás még sem fog készenlétlenül találni.

Az újlesztendő első fontos eredményei lesznek mindenesetre, a követválasztások, sokat lehetne e tárgyról beszélni, de lapunk politikai lap nem lévén, az efféléről nagy okosan hallgatunk, csak is a meglevő tényekről fogjuk ér-

tesíteni esetről-esetre lapunk olvasóit, pártállást nem foglalva, úgy is megteszik a magokét e tekintetben a politikai lapok.

Aztán az újlesztendő megyénkben is változást hoz. Hogy új alispán, új főjegyző, új aljegyzőnk lesz a vármegyén, több mint bizonyos. Megyénk székvárosa is sok változásnak néz elébe. Polgármesterünknek tavaly kifejtett tervei az idén lépnek nagy részt a megvalósulás stádiumába. A lapos kövezet az idén fog a piac északi felén lerakadni, lehet hogy a Kazinczi utcát is behálózza. A sósfürdők ez évben jönnek a város kezébe, s feszült figyelemmel várjuk, mint lesz képes tanácsunk azokat az évtizedek tespedéséből kiemelni, s a kor színvonalára emelve, elérni azt, hogy ne álljunk hátrább a harmadfélezer lakosú szomszéd Kolozsnál.

Ez az év van hivatva befejezni a tagosítási munkálatokat is.

Nagy változást fog ez megteremteni a tordai gazdálkodási rendszerben. Eddig akár hány kisebb birtokosnak alig hajtott annyit birtoka, a miből adóját fedezhette, míg ellenben olyan egyének, kiknek egy talpalatnyi földbirtokuk sem

AZ „ARANYOSVIDÉK“ TÁRCZÁJA

Mit dalolsz még?...

Mit dalolsz még, jámbor költő
Isten és hazáról?!...
Meg nem értnek, kinevetnek:
Zengj, ha zengsz te másról!...
Az az Isten, a kit egykor
Milliók imádtak;
Az a haza, melyért egykor
Vérrel áldozának;
Az a jellem, az az erény,
Az a régi szentség:
Rég letűnt már! az újkorunk,
Gyermekes nevetség...
Új fogalom jött világra,
Új divatba járja:
Anyaghívó világpolgár
A nagyobb rész már ma...
Megélhetés... ez a jelszó.
Ki a hogy tud — rajta!...
— Most már hiszem, hogy az ember
Csunya m a j o m - f a j t a ! ! . . .

RÉDIGER GÉZA.

Dalok.

I.

A nap letűnt a láthatárról,
A bérce fején nyugszik sugara.
Kevés a fény, de ime távol
Dereng az esthajnal csillaga.

Szellők szárnyán mintha hallanám,
Lelkemre hat intó szózata:

„Vigyázz, hogy napodnak alkonyán
Derengjen emléked csillaga!“
(Armstrong után).

II.

A virág a földből fakad.
Nap adja a sugarakat;
A fájdalom, s a szeretet
Mindkettő a szívből ered.

Elhervadnak a virágok,
Fényt követik sötét árnyak:
Szívem fájdalma, szerelme
Hogy nem halhat ki egyszerre!

III.

SZÉP LOMBÁRDA.

— Olasz ó-ballada. —

Hallod-e te szép Lombárda, oh ha engem megszeretnél!
„Van én nekem hittesuram, nem kell nekem több ez egynél.“
Uradat te szép Lombárda, ha megölnéd, be jó volna!
„Hogy tegyem, hát adj tanácsot, hajtókám én a szép szóra.“
Halld tanácsom: hittes urad halálára tudod mi jó
Kerted alatt, házad mögött sütkérezik mérges kígyó,
Kígyó fejét, mérges fejét mozsaradba titkon törd meg,
Urak kelyhét, arany kelyhét mérges borral szinig töltsd meg.
— Hús estére vadászatból haza jön a fáradt gazda —
Szomjas vagyok, hola borom, szép Lombárda gyorsan adszál!
— Mit csináltál a boromnak, mért zavaros most a színe?
„Tenger szele megzavarta“ de azért még jó az ize!
— Köszöndsd rám hát feleségem, köszöndsd rám hát gyöngyvirágom.

„Hogy köszöndtném én jó uram, hiszen a bor nem szokásom!
— Esküszöm hát, hogy megiszod, tanum lesz rá éles kardom!
Első csepjét felhőrpinté: halovány lesz a szép asszony
Másodikát felhőrpinté: hivatja a papot gyorsan,
Harmadikat felhőrpinté: s a sírásó már is ott van.

VÉGH MÁTYÁS.

Ujév reggelén.

Egy esztendő mult el ismét életünk felett,
s midőn itt állunk sirja mellett szívünk hango-
san földobog!

A visszatekintőnek szemében könny ragyog a szerint, amint a vesztett remény, vagy a megnyert boldogság emlékei merülnek fel lelkében: a fájdalom vagy az örömkönnye!

És mi ezért nem csüggedünk el, mert az újév reggelével a hótól fedett bérczetők koronáján a nap biztató arany sugarai törnek meg, s visszasugároznak szegény, gazdag, boldog és boldogtalan hajlékára egyaránt, mert egy a rendeltetése, egy a kitűzött célja: életet lehelni, életet fenntartani és boldogságot árasztani a munkával küzdő emberiségre.

Ezért a kezdő év jótévő hajnalának sugarai most sem feledkeztek meg lelkének világáról, hanem lerázta magáról az ó-év setét fátyolát s beköszöntött hozzánk mosolygó arccal és magával hozta a még bölcsőben nyugvó csecsemőt: a reményt! noha annyiszor csalódtunk, mégis vágyó kebelvel öleljük magunkhoz.

Azonban tudjuk, hogy a vélt boldogság nem mindig állandó, mert karöltve jár vele ikertestvére: a csalódás! . . .

Hányszor meghiusul az újévhez kötött reményünk . . . midőn viharos idők után derült időt, bánatos napok után vidámabb pillanatok várunk.

Pedig az újév mégis mennyire kedvessé válik, s mennyire gyönyörködteti a küzdő és

volt, a kövér legelőkön marhákat neveltek. De erről még bővebben beszélünk majd később.

Az ujesztendő beálltával még pár szót akarunk mondani olvasóinknak. Nem szeretjük házi dolgainkkal foglalkozni lapunk hasábjain, de annyit meg kell mondanunk, hogy vármegyénk közönsége pártolása alá vette lapunkat. Adott a kezén levő kevésből annyit, a mennyit adhatott. Bihar és más megyék, melyek tetemes magán megyei jövedelmek felett rendelkeznek, subvencionálhatják lapjaikat, a miénk erre nem képes, nem lévén alap, melyből ezt tehetné, hanem mégis meg tett annyit, hogy a megyei hirdetményeket megváltja évenként 200 frttal, s a körjegyzőségeket utasítja az előfizetésre. Kicsiny ugyan a segély a lap 1200 frt évi kiadásához mérve, de legalább a jóakarát, a pártfogás meg van, s mi képesek leszünk megyénk, székvárosunk érdekeit tovább is képviselni.

K. Weress Sándor.

Torda város képviselők gyűléséből.

December 30-án tartotta székvárosunk képviselők ez évben utolsó közgyűlését. Előnkölt Velits Ödön polgármester, a jegyző teendőket végezte Korodi Imre, előadók voltak Nesselfeld Miklós és Csongvay Domokos tanácsos.

A városatyák nagyobb részt jelen voltak. Első tárgy volt a kir. kincstár átírata a faraktár helyisége bérléte tárgyában. A felolvasott átírat felvetette azon kérdést, hogy a jelenlegi faraktár helyiséget adja el örök áron a város a kir. kincstárnak, s ha ezt nem tenné, adja bérbe további 10 évre. Városunk tanácsa az eladásra nem reflectált, hanem a bérbeadásra nézve ajánlatot tett, miszerint szívesen adja továbbra is bérbe, de úgy, hogy a város közönsége részére szükségeltető famennyiség jövőre is készletben tartassék, s miután 6 évnél hosszabb bérlét van kérdésben, az érdemleges határozat csak is 30 nap múlva a február 3-án kintuzendő közgyűlésen fog meghoztatni, a törvény értelmében.

munkájától kifáradt emberiséget, bármennyire erőt vett is rajta a kishitűség, örömmel várja jövője jobbrafordulását, midőn látja, hogy nem tud sorsán változtatni és mégis vigasztaloz, mert legalább reményt nyerve megnyílni és ez nagy áldás a szenvedő emberi kebelnek kivált ha őszinte baráttal összejöhet és egymásnak boldogabb új életet kívánnak.

Mit is várhatnánk mi az újév hajnalától egyebet? . . . hiszen a gyermek álma megvalósul a gondos szülő ajándékában! tehát ajándékozzuk meg mi is egymást a legszebb emléktárggyal, amit istenüinktől örököltünk, mivel nem is ragyoghat a szeretet oltárán semmi fényesebben, mint a hű barátság, a tiszta lelkiismeret, melynek erősnek kell lenni a mások balesete iránt és nagy ott: hol kevesebb a fájdalom — sajátunknál. És ennek erős megtartásáért jöjj közénk drága újév, kit születésed reggelén hozsánnával fogadunk és osztogass áldást mindenütt ahol jársz és kelsz.

Hordozd szét az emberek között a béke és testvéri szeretet fáklyáját, hogy annak világa mellett, egymást megismerve: örökök tartó békejobbót nyujtsanak egymásnak!

Végül a mit legelőször kellett volna említenünk nehéz megpróbáltatások alatt álló szeretett hazánk határiról tarts vissza minden elemi csapást és áraszd bő áldásodat nemzetünk millióira.

K. L.

Nesselfeld főjegyző előadta továbbá azt, hogy a csendőrlaktanya, mely romladozó állapotban volt, a Cellulose-gyár főbb hivatalnokai bérletébe van bocsátva. A bérlők javították ki s az addig 140 frt jövedelmező épületért 600 frt évi jövedelmet vesz bé a város, de az átalakítás költségei 2500 frton felül mennek. Most az átalakítás költségei felett határozott a képviselő, meghatározván, hogy 6 év alatt fog le vonatni az évi bérből cellulose gyár által befektetett tőke, s e mellett a város többet vesz bé évenként, mint a mit az épület eddig jövedelmezett.

A főispáni vizsgálat megtörténte tudomásul vétetett. Többek között egy közigazgatási gyakorlatok állás rendszeresítése lett javasolva főispánuk által, ennek s a többi javaslatok keresztül vitelére a tanács utasított.

Ezekután Csongvay Domokos tanácsos adta elő az városi tanács javaslatát, mely szerint a Keresztesmezőnek azon része, mely a vasúthoz menve jobb kézre esik, a vasútig a város által megszerezni javaslatatik. Nem sok idő múlva a város itt fog tovább terjeszkedni, s különben is bir már ott a város egy szép darabot: meghatározatott, hogy a Székely László és Gazner Imre örökösök földjei megvásároltassanak, s így 2 holdnál több föld jön a város birtokába, ott, a hol oly nehezen lehet eladó földhez hozzájutni.

A megvásárlandó földön a város csemete kertet fog létrehozni, úgy is van fizetett kertésznök, legyen hol működjék. De ez nem elégszik meg a tanács. A gazdasági egyesület mellett haszonvehetlen tért szintén csemete kertté alakítani szándékozik, mert a bekövetkező tagosítás alkalmával tetemes fára van szükségünk, s előre el kell látnunk magunkat a szükséges csemetékkel.

Ez az intézkedés azt is maga után fogja hozni, hogy a jelenleg alkalmatlan helyen levő „dögtér” más alkalmas helyre fog áthelyeztetni. De arra a tagosításig várni kell.

Végül a szegény iskolás gyermekek segélyező egylete kérvénye került tárgyalás alá. Azt kéri, hogy a város közönsége adjon 100 forint kamat nélküli, 10 év alatt visszafizetendő kölcsönt az egyesületnek. Az előterjesztésben el volt mondva, hogy sok szegény fiú oly helyzetben van, hogy szülői alig a legszükségesebb ruházatot adhatják, de a fentartásra nem jut egyéb száraz kenyérnél. Negyvennél több jószívű család ad naponta rendre ebédet a szegény fejlődő gyermekeknek, s hogy az adományozott jótékonyági összegből mit se vonjon el, kéri a kölcsönt, visszafizetés kötelezettsége mellett.

A városi közgyűlés egyhangulag megszavazta.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés eloszlott.

Tordai Erzsi levele.

Mélyen tisztelt szerkesztő úr!

Becsés lapja már oly sokszor támogatata érdekemet, hogy én ezuttal is bizalommal fordulok Tekintetességéhez kérve, hogy az alábbirt soroknak a tordai helyi lapban helyet engedni kegyeskedjék.

Budapest, 1891. decz. 21.

Kiváló tisztelettel
Tordai Grail Erzsi.

Mielőtt Németországba távoznám megint, hadd szabadjon e helyen még egyszer forró köszönetet mondanom kedves szülővárosomnak azon feledhetetlen órákért, melyeket ottilétem alkalmával nekem szerzett, s melyek emléke melegséggel fogja eltölteni valómat, a mig élek.

Nem említhetek neveket, (mert hisz igen-igen soknak vagyok egyformán lekötelezettje) hanem Torda város előjáróinak, polgárainak, nőinek, fiatalágának, szóval összes zömének együttesen és minden egyes tagjának külön-külön is küldöm hálám adóját azért, hogy 1891. december 1-ét éltem egyik legszebb napjának nevezhetem.

Aldja meg az ég szeretett szülővárosomat, hol annyi nemes lelkesedés él és annak minden hajlékát!

Lelkéből kívánja hű gyermeke

Tordai Grail Erzsi.

Adakozás a szegények részére.

(Folytatás.)

Dániel Józsefné és Horváthi Károlyné gyűjtők ivén: dr. Szentpéteri Lajos 1 frt. Ménasági János 20 kr. Stein Ignác 15 kr. Bartha Dénesné 20 kr. Farkas Jánosné 20 kr. Ifj. Szabó Lajosné 20 kr. Fenyő Biri 20 kr. Ugrai József 50 kr. Némethi József 80 kr. Zöld János 40 kr. Kovács László 40 kr. Belényesi Istvánné félvéka törökbuza. Lázár István 50 kr. Pap Jánosné 20 kr. Bardocz László 50 kr. Kövesi 49 kr. Országné 15 kr. Kastaly 20 kr. Kopecznikné 20 kr. Egy német nő 6 kr. Kovács János 30 kr. Hegedüs Ferenczné 20 kr. Veress Lajosné 30 kr. Balla Józsefné félkupa zsir. Lipovics Ferencz 20 kr. Kertészné egy félvéka pityóka, Czekháné 6 kr. Hőszler 5 kr. Moldován Szilveszterné 1 frt. Oláh György 10 kr. Mészáros János 50 kr. Dr. Horváth Miklós 2 frt. Ifj. Gegesiné 40 kr. Veress Ferenczné 40 kr. Id. Gegesi Samuné 50 kr. Czibalmns Miklós 10 kr. Zalányi Sámuel 40 kr. Abt Ernőné félvéka törökbuza. Boér Dénesné 40 kr. Zalányi Miklósné 10 kr. Zalányi Dávid 10 kr. Pitrich János 30 kr. Szenkovics 10 kr. Kóza/László 20 kr. Jelinek Ferenczné 50 kr. Székely Miklós 1 frt Cellulose-gyár 20 méter fa.

Székely Juli k. a. ivén: Feketé Lajos 10 kiló liszt. Özv. Szentpéteri Jánosné 20 kr. Bartók Lajosné 40 kr. Varga Dénesné 40 kr. Osztian Gerőné 50 kr. Májai Istvánné 2 véka pityóka. Adorján Domokosné 20 kr. Özv. Székely Elekné 50 kr. Székely Juli 50 kr. Velits Károly 50 kr. Pap Mózes 50 kr. Albert Iván 50 kr.

Velits Ödön polgármester megbízottjai gyűjtése: készpénz 5 frt 42 kr. 17 véka krumpli, 3 véka 5 liter szemes törökbuza, 1 véka és 1 liter paszuly. Balázs Emil küldött Budapestről 25 frtot. Az „Ariessiana” bank 5 frt. A „Olvasó nőegylet” 5 frt. Jakab Gergely főkapitány ivén 6 kenyér. Tulogdi Sámuel ivén 2 frt 30 kr.

H I R E K.

Előfizetési felhívás

Boldog újévet kívánunk olvasóinknak. A mi rossz van, maradjon a multnak, és a jövőnek csak a szerencse jusson! Midőn az „Aranyosvidéket” olvasóinknak továbbra is jóakaratu támogatásába ajánljuk, megkivánjuk jegyezni, hogy lapunk irányja jövőre is maradjon a régi, mely irány megyei érdeklapunk fennállását kiküzdteni segítette; mert hogy vármegyénk speczialis érdekeinek képviselésére hivatott megyei lapra szükség van, az a lefolyt évben vármegyénk törvényhatósági bizottsága gyűlésében fényesen nyilvánult.

Kimerítő értesítéseket fogunk jövőre is hozni a megyei, városi, vidéki közérdekű eseményekről. Az egyes kérdéseket elfogulatlanul fogjuk jövőre is tárgyalni, tért nyitva az ellenrészre is.

Tárcza rovutunkat az irodalom színvonalán tartva, igyekezni fogunk más vidéki lapokkal a versenyt kiállani.

Figyelmébe ajánljuk a tisztelt olvasó közönségnek „Vasárnap” című, minden héten megjelenő képes szépirodalmi mellékletünket, melynek nagy áldozattal kiadására nem egyedül csak azért vállalkoztunk, hogy azzal előfizetőinknek minél több szépirodalmi olvasmányt nyujtsunk, hanem főleg azért is, hogy magában a fülapban annál több tér maradjon vármegyénk egyes vidékei, úgy Torda és Fejérvásár reudezett tanácsu városaink érdekeit tárgyzó közügyek megbeszélésére.

Előfizetési ár egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Kérjézőségeknél melléklet nélkül egy évre 5 frt. Az előfizetési pénzeket kérjük az „Aranyosvidék” kiadóhivatalához címelve beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok iránt tájékozva legyünk a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.

Tisztelettel
az „ARANYOSVIDÉK”
szerkesztősege és kiadóhivatala.

— **Sandor Jánost**, Kis-Küküllő vármegye főispánját, beiktatása alkalmából a vármegye birtokossága rendkívül szívélyesen fogadta. — A megye közgyűlésére Gyárfás Lajos elnöklete alatt 12 tagú küldöttség hívta meg a főispánt, ki emelkedett szellemű és tetterős, gyakorlati emberre s igaz magyar hazafira valló programbeszédet mondott, mely folytonos tetszésben részesült. Az új főispánt Tordáról is többen elkisérték.

— **Helyettesítések.** Megyénk főispánja az alispáni teendővel Rádiger Béla főjegyzőt, a főjegyzői teendővel Nagy Olivér I. aljegyzőt, az I. aljegyzői teendővel Czigereán János II. od. aljegyzőt, s a II. od. aljegyzői teendővel Csegezi László felvinczi szolgabíró bízta meg. — **Szabó Ferencz** főszolgabíró lemondása folytán a tordai járási főszolgabírói teendővel Damokos Andor és utóbbi **Szemerjai Gyula** topánfalvi szolgabíró helyettesíti, míg május hónapban a választások megejtetnek.

— **A vármegyei takarékpénztár** részvénycsoporthat működését már megkezdte. Igazgatója Velits Ödön, ki a Tordai Takarékpénztártól jött át, pénztárnoka Szabó Ferencz, a tordai járás nyugalmazott főszolgabírája.

— **Színházi jelentés.** Bokody Antal színigazgató — mint az előleges jelentésből olvasuk — folyó évi jan. 5-én városunkban megkezdte előadásait. Kedden bemutatott előadásul ki van tűzve „A Becsület.” Sullermann világhírű remek színműve. Társulata 26. tagból áll. Műsora változatos. Bérletet 12 előadásra nyit: körszék 10 frt., I-ső rendű zártszék 8 frt., II. od. rendű 6 frt. A bérlet rendezésével Kovács Sándor titkár bízott meg. Bokody Antal színtársulata a vidéki színészet jeleiből áll, s reméljük hogy városunk műpártoló közönsége által pártfogásban fog részesülni. Meltán ajánljuk a színházba járó közönség figyelmébe.

— **Fillérestély** tombolával összekötve. A szegénysorsu gyermekeket segélyező egylet fillérestélye szépen sikerült december 27-én. Az első négyest 60 pár tánczolta. A négyes után kihuzottak a tombola sorsjegyei. A szép lányok közül ott voltak: Amirás nővérek. Ábrahám Irénke. Barla Erzsike. Bardocz Anna. Búdai Vilma. Eszenyi Róza. Imecs Margit. Lőrinczy Berta. Fosztó Bertuska. Szentpéteri Erzsike és Ella. Molnár Anna. Nagy Lila. Osztian Zelma. Péterffy nővérek. Pozsonyi Juliska. Pálffy nővérek. Retezár Cecil. Tutsek Ella. Wolff Ella és Végh Ilonka. Az asszonyok között: Imecs Dénesné, báró Jósintzy Berta. Özv. Szentkirályi Gyuláné. Fosztó Gézané. Retezár Geróné. Wolff Gyuláné. Osztian Kristófné. Dr. Szentpéteri Jánosné. Barla Domokosné. Nagy Béláné. Borbély Máténé. Dulló Jánosné. Nagy Albertné. Horváthi Károlyné. Özv. Tutsek Istvánné. Kardos Józsefné. Krémer Györgyné. Özv. Eszenyi Károlyné. Gombos Lászlóné. Flachbartné. Módi Mihályné. Velits Györgyné.

— **Az influenza** járványszerűleg lépett fel megyénkben, de szerencsére halálessettel éppen nem, tüdőgyuladással is kevés végződik. Jakab Gergely városi főkapitány betegsége is tüdőgyuladássá fajult, de mint halljuk, túl van a veszélven.

— **Gyászbir.** A következő gyászjelentés küldetett szerkesztőségünkbe: Biluska Antal, Biluska Gergely mint gyermekek, Ábrahám Antal mint testvér, Biluska Antalné született Hari Mária mint meny. Biluska Gerő és ifj. Biluska Gerő mint unokák a maguk, valamint a közeli és távoli rokonok nevében mély fájdalommal tudatják, hogy a szerető édesanya, nagyanya, anyós, testvér és rokon özv. Biluska Gergelyné szül. Ábrahám Margit, élete 73-ik, özvegysege 7-ik évében, folyó hó 30-án reggeli 7 órakor, két heti súlyos szenvedés után az Urban csendesen elhunyt. Hült tetemei 1892-iki január 1-én, d. u. 3 órakor, a főtéren lévő saját házából fognak az ó-tordai temetőbe kikisértetni, halhatatlan lelkeért pedig január 4-én d. e. 10 órakor a helybeli róm. kath. főtemplomban engesztelő szentmiseáldozat fog a Mindenhatóknak bemutatatni. Torda, 1891. december 30-án.

— **A „Képes Családi Lapok”** kiadóhivatalában egy igen érdekes mű jelent meg legközelebb Váradi Antal kitűnő hazai íróknak és a „Képes Családi Lapok” főmunkatársának „Démon” című színműve ez, mely a „Képes Családi Lapok” külön mellékleteként látott napvilágot. Váradi Antal jellemzete irányla, költői előadása, mély lélektani felfogása már rég a magyar olvasó közönség kedvenczévé tette. Jelen műve legszebb alkotásainak egyike, miért is legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ára 1 frt. Kapható minden könyvkereskedésben és a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalában Budapest, Nagykorona utca 20. szám. Nem mulaszthatjuk el egyúttal még megemlíteni azt is, hogy a „Képes Családi Lapok” azon kívül, hogy évente négy ilyen regényt ad előfizetőinek — kiadóhivatala még minden előfizetőnek, kik az egész évi 6 frtnyi előfizetési díjat 40 kr. csomagolás és postadíjjal együtt egyszerre beküldik, kedvezmény képen egy regényt ad ingyen. Ily módon az előfizető évente nem kevesebb mint 8 diszes kiállítású regényhez jut a folyó regényeken kívül. Ha már most mérlegelnék mindazon kedvezményeket, melyekben a „Képes Családi Lapok” előfizetőit részesíti az előfizetési összeggel, úgy mindenesetre tulsúlyt képeznek a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala által nyújtott kedvezmények. Azt hisszük tehát, nagy szolgálatot teszünk olvasóinknak ha a „Képes Családi Lapok” szíves figyelmükbe ajánljuk. Kiadóhivatala Budapest, V. Nagykorona utca 20. sz. hová az előfizetési pénzek küldendők. Előfizetési ára: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

— **Petroleumláng javítása.** A rosszul égő petroleummal is lehet jobb világosságot elérni, ha lámpa olajtartójába egy evőkanál közönséges konyhasót teszünk, a mitől a petroleum sokkal tisztább és erősebb világossággal ég. Az így lámpába tett só az egész éven át benne hagyhatjuk és nagyobb mennyiséget használó, az az több olajat fogyasztó gazdaságok legezelszerűbben úgy javíthatják meg a petroleumot, hogy mindjárt abba a kannába vagy hordóba, melyben a petroleumot hozatjuk, néhány marokkal tesznek konyhasót; a petroleum ettől mintegy megtisztul, s mint mondtuk, sokkal tisztább világgal ég. E mellett legfontosabb az, hogy a petroleum minél tisztább, annál robbanékonyabb, tehát veszélyesebb is a mit a só hozzátétele által elkerülhetünk.

CSARNOK.

Ujévi jó kívánatok

AZ

„ARANYOSVIDÉK”-hez.)

Szívemből köszöntlek te vidéki jó lap!
Mely megjelenés nekünk mindenik vasárnap.
Felöltözöl szépen ünnepi ruhába,
Hirt adsz a vidékről az egész országra.
Verset, elbeszélést olvasni vágyóknak,
Elmés fejtörőket fiatal lányoknak!
Szóval: elárasztasz melegséggel, fényvel,
Nagyratörő lelkünk betöltöd reménnyel.
Felvilágosítás: mi történik ott fenn,
Mit, s miképpen tesznek követeink Pesten?!Mindezt kért tőlünk mit kívánsz cserébe?
Minden jó hazafi nyuljon erszényébe,
Hat forintot küldjön el a „Kiadóba”
Nem is sok egy évi fizetési díjba!
Kívánom: ily honfi sok, nagyon sok legyen,
Hogy újévtől kezdve rád előfizessen!

*) Köszönjük a szíves jó kívánságot. Szerk.

Legyen nagy a tered, járd be a szép hazát,
Szolgáld a magyar nép ügyét, javát, hasznát.
Hirdess mindig áldást, találj boldogságot,
Segélj nagygyá tenni e bérczes országot.
Legyen hosszú élted szemünk fénye, éke,
Boldog újesztendőt „Aranyosvidéke”!!
Kolozsvár. D-r. D-s.

Szemelvények madagaskári élményeimről.

Irta: Z. KISS ELEK.

III.

M A H A M B Ó.

Ah! minő enyhülés! mily élvezet! Azonnal megszűnt csésem, s körültagoztatva, felismertem, hogy ágyamban fekszem. Egy egér is elkezdett rágni valami faneműt éppen a fejem felett, a szél és eső elállott, de a tenger még mindig zugott. . . E zugás egyhangu moraja igen kábitólag hat az agyra, végtelemül hasonlít a két hogy közt elrobogó vasuti vonat zakatájához. . . Mikor Visegrádon voltam, a Monornál elrohanó gyorsvonat zaja éppen ugyhallszott fel a romok közé! . . . De ime! a vonat most is robot! . . . s én ott ülök egyik kocs ablakában, s látom miként tűnik el Salamon tornyának omladéka . . . Vác, Budapest, Csepel, Püspök-Ladány igen Ladáninak kiáltotta a vonatvezető, egy pillanat alatt tűnnek fel és vesznek el szemem előtt. . . De a gyorsaság mégis rendkívüli! Ha így haladok 5 percz múlva Kolozsvártt leszek, de hátha ott sem áll meg a vonat?! . . . Óh, akkor kiugrom, ki kell ugranom . . . Nem akarom — nem megyek tovább! miért kerüljem én másodszor is meg a földtekét? Ez lelketlenség, haza hozzák az embert már látom a piaczi tornyot, s a vonat nem áll meg! . . .

Kiugrottam a vonatból! . . . Midőn magamhoz tértem, a földön feküdtem, a fal nyílásain homályos világosság derengett bé, a szomszéd házaknál a kakasok kukorikoltak, tehát 5 óra volt reggel.

Meg kisértettem ágyamba vissza mászni, de tagjaim megvoltak dermedve, nem tudtam mozdulni.

A deszka-falon egy kis szeg-juk volt, a hajnal pirja ezen keresztül sütött reám, nem sokára e helyt jön fel a nap, az is be fog sütni, s megláthatom még egyszer, utoljára, a napot! Valjon nem tudnám-e megmozdítani lábaimat? Nem, ez lehetetlen, oly nehéz mintha le volna kötve. Talán végtagjaim már meg is haltak, csak agyam működik még! Oh, ez az agy! Ha tehetnék reá egy kishidegvizes ruhát, a szék nincs messze, itt van mellettem, . . . Minden lelki erőmet összeszedve csak ugyan sikerült jobb kezemet megmozdítanom. A ruhát is megtaláltam, s a széke felé nyultam, de ezt nem értem el. Az ajtóm reteszéhez kötött sinor vége azonban kezembe akadt, ebbe kapaszkodtam tehát, hgy magamat felhuzzam. . . A sinor megfeszült, s az ajtó kinyílt, én pedig kimerülten estem vissza a földre.

Midőn magamhoz tértem zeneszó ütötte meg füleimet.

Mentve vagyok! gondolám, ez a kormányzó indulója, — bár ide jönne . . . és csak ugyan, a zene mindég közeledett, s házam előtt szünt meg, a mikor a kormányzó és kísérete betódult a nyitott ajtón.

Éreztem, hogy felemelnek, ágyamba fektettek, megmeredt tagjaimat sebeseen dörzsölik valami érdes eszközzel, fejemre hidegvizes ruhát tesznek, s fokoztatva kellemes meleg érzés hatja át tagjaimat. . .

— Kinyitottam szememmet, s halkán mondtam köszönetet: merci, támendré mand! mondam a kezetenyujtó kormányzónak.

— Roa, roj tazo, felelém. A mi azt teszi két nap, két laz. . .

— Maladia! maladia! kiált a kormányzó, nidos a ty bigarad. . .

Már értettem néhány szót málgás-nyelven s így megértettem, hogy azt rendel: gyorsan bigaradot hozzanak, ezután kérdezte van-e fám, vasmedenczém?

— De hát mióta beteg, kérdi a kormányzó. Fíry andru misy mararé muno?

— Nincs, — cisz — felelém.

Azt is hozták azonnal, rövid időn a konyhában tűz volt, s egy vasmedenczében bigarad fának a lévelé fött pár liter vízben.

Mig' ez elkészült elbeszélte a kormányzó hogy vadászatra indult, s erre akart engemet is meghívni. De hát nincs önnek senkije itt? kérdé, testvére nem küldött ide senkit?

— Nem, mondám, ők is betegek.

— Azonnal rendelkezett, s kevés idő múlva egy vén málgás nő ült ágyam mellett, kinek a kormányzó részletes és szigorú utasításokat adhatott engemet illetőleg.

Midőn a bigarad thea elkészült, a kormányzó egy csészével maga töltött nekem, s a cukrot elolvasztva, tartalmát megitta.

Ezen ital az életet adta vissza belém. Midőn egy óra múlva elment a kormányzó, már tudtam tagjaimat mozditani, s a theát folytonosan iszogattam.

(Folyt. következik.)

Vármegyei rendeletek.

Torda-Aranyosvármegye alispánjától.

Szám 13490—1891.

alisp.

A méltóságos gróf főispán úr folyó év és hó 28-ról 492, szám alatti rendelete következtében Torda-Aranyosvármegye törvényhatósági bizottságát 1892. év január hó 12-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg Tordán a vármegye székházánál tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel összehívom.

A rendkívüli közgyűlés tárgysorozata a következő:

- 1. Az 1876-ik évi VI-ik t.-cz. 4-ik §-a értelmében a közigazgatási bizottság 10 választott tagjának fele minden év végével kilépven, 1891. év végével kilépett 5 tag helyébe öt közigazgatási bizottsági tagnak megválasztása.
2. Az 1876. évi VI-ik t.-cz. 55. §-a értelmében a tiszti ügyészi helyettesnek kijelölése.
3. Kereskedelmiügyi m. kir. ministeri rendelet törvényhatósági bizottságunk folyó év október hó 17-én tartott közgyűléséből 9165 szám alatt kelt felterjesztésére, az útfelügyelői személyzetéről alkotott szabályrendeletre vonatkozólag.
4. Belügyministeri rendelet a vármegyei árvaszek hatósága alatt álló gyámoltak és gondnokoltak épületeinek tűzkar ellen tömegesen teendő biztosítása tárgyában.
5. Szent-László község képviselő-testülete és Schmidt és Ungár budapesti csérekerekedők között létrejött szerződés megerősítése.
6. Törvényhatósági bizottságunk folyó év október hó 17-én tartott rendes közgyűlésében 201. jvkí szám alatt hozott határozata alapján

kiküldött bizottság jelentése a Páska Simon alsó-szolcsvai lakos és Felső-Podsága község között létrejött adás-vévesi szerződésre vonatkozólag.

Torda, 1891. december 30-án.

RÉDIGER BÉLA s. k., h. alispán.

995—1891. szám.

Erdőeladási hirdetmény.

A naszódvidéki központi iskola alap tulajdonát képező M.-N.-Csánban levő erdőből 1028/100 hold elfog adatni a végleges üzemterv alapján annak, aki lepecsételt ajánlatban 128 frt 50 kr. 16% bantpénzzel terhelve a holdanként 125 frtra megállapított kikiáltási árnál legtöbbet fog igérni.

Alólirott igazgató választmányhoz intézett ajánlatok 1892. január hó 19-én, d. u. 6 óráig fognak elfogadtatni a későbbben beadattak pedig el nem fognak fogadtatni, hanem figyelmen kívül hagyva visszaküldetnek.

Az árverési feltételek itteni hivatalos órákban és a mező-nagy-csányi körjegyzői irodában betekinethetők. A naszódvidéki központi iskola és ösztöndíjalapok igazgató választmányának.

Naszódon, 1891. október hó 31-én tartott üléséből: Elnök: Jonu Ciocanu s. k. Titkár: Nestor Simon s. k.

Szám 13220—1891.

Valamennyi főszoigabiro- és városi tanácsnak.

Jelen hirdetményt közzététel végett ezenel kiadom azon megicggyzéssel, hogy a közszéttelt igazoló-bizonylatot hozzám annak idején terjesse fel.

Torda, 1891. deczemb. hó 20-án.

RÉDIGER BÉLA, h. alispán.

Torda-Aranyosvármegye alispánjától.

Sz. 43380—1891.

Belügyminister úr 6 nagyméltóságának folyó hó 19-ről 94210. számú rendelete folytán felhívom czimet, hogy a hadsereg és honvédség létszámához tartozó azon szolgabirok és önálló hatáskörrel biro közsegi és körjegyzők névjegyzékét, kiknek az 1892. év folyamán netalan elrendelendő mozgósítás esetén a mozgósítás 15-ik napjáig polgári alkalmazásukban való megahyagása közszolgálati tekintetből szükségesnek mutatkozik a % alatt idezárt minta szerint összesített alakban külön a hadsereghez és külön a honvédséghez tartozó egyénekre nézve egybe állítván a kimutatásokat az 1892. évi február hó 1-éig sürgetes bevarása nélkül annál bizonyosabban terjesse fel, mert az ezen záros határidőn túl elkésve érkező jelentések figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a folyó évi január hó 10-ről 26. sz. a kelt itteni rendeletben foglalt figyelmeztetés megújításával felhívom czim figyelmet, hogy miután a vonat-csapatokhoz tartozó tartalékosokra nézve; nyilvántartás mert már a vonatosztály parancsnokságoknál (Train-Division) vezetetik, ezekre nézve, a mellékelt minta

állományi rovatában első sorban a katonai igazolási okmányból előtünő vonatosztály száma jegyzendő fel és csak ennek nem léteben irandó be a régebben szokásos jelzés szerint, az illető vonat-vezető, esetleg vonat — szer — raktár száma.

Torda, 1891. deczember 28.

RÉDIGER BÉLA s. k., h. alispán.

Sz. 713—1891.

biroi végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

A kir. járásbiróságnak 3635—1891. számú kiküldése alapján közhirre tétetik, hogy ujtorjai Szentkirályi Istvánnak Simonfi Istvan és neje alperesek elleni 201 frt tőke s járulékal iránti kielégítési végrehajtása tárgyában alperes az 1890. évi márczius hó 18-án bíróság lefoglalt és 313 frtra becsült 2 ló 1 tehén, 2 bornyu, 2 lószékér és többnemű házi buto okból álló ingóságaira az árverés 1892. január 21-én d. u. 2 órára Uj-Tordán alperes lakásán kitűztetik, miről felek lehető tulajdoni, vagy elsőbbségi igénylők, valamint a kir. penzügyigazgatóság és venni szándékozók ezenmel a törvényszerű intézkedés megtehető és tudomásvétel végett ezenmel értesittetnek.

A kir. járásbiróság r. végrehajtójától. Tordán, 1891. decz. hó 16-án.

Lukács Sándor, birói végrehajtó.

Sz. 8575.

1891. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Zsakó Janos, mint Rátz Janos engedményese végrehajthatónak, Tóbis Janos végrehajtást szenvedő eleni 50 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (alsó járai kir. járásbiróság) területén levő Toroczko b. városában fekvő, a toroczko 58 sz. tjkben A — 1 r, 108 109 110 111 112 113 hisz. a foglalt Szabó Janos szul Király és Tóbis Janos neven álló belsőség ingatlanokra, az 1-81 évi 60 t.-cz. 156 §-ná fogva az árverést 481 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a feneubb megjelölt ingatlanok az 1892. évi ápril hó 13-ik napján d. e. 9 órakor Toroczko banya város község házánál megtartandó nyilvános árverezésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% at, vagyis 48 frt 10 krt, o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX t.-cz. 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bantpénzzel a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi novb. hó 13-án.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós, kir. törvénységi biro.

NYILTTER)

„Hirdetéseket”

olcsó árban vesz fel

AZ

„ARANYOSVIDÉK”

kiadóhivatala

Hidútcza 32. sz.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes-heti lap.

Szerkeszti: Dr. TOLNAI LAJOS. Főmunkatárs: Dr. VÁRADY ANTAL. Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MURÁNYI ÁRMINT.

Előfizetési ára:

A „Hölgyek Lapja” című dívat-melléklettel és Regénymelléklettel együtt.

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” című hetilap új negyedik lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar műveltségszolgálatának e szellemi kincsét a követező írók és írók támogatják: Jókai Mór, Laukó Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmádi Győző, Mikszáth Kálmán, Komlósy József, Temértek (Jeszenszky Dániel), dr. Prem József, dr. Székely János, Ince Zoltán, Péterfy Lajos, Erődi Dániel, Dergi János, Tölgyesi Mihály, Vertess Gyula, Méri Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Ródtitzki Jenő, Csorba Palotai Ákos, stb.; Benitzki-Begza Lenke, Büchner Lina, Nagyvárady Mirella, Kliffal-Banitzki Irma, Harmath Lujza, Hevesesny-Sikor Margit, V. Gaál-Karoline, Karlovszki Ida, Mericzai-Karcsa Irma, Erzsike, stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes heti lapok között a legelőkelőbb, legváltozatosabb. Tartalma az iradalom minden változatát felöleli; képi a jelen eseményeit, s a legürebb festők műveit mutatják be. „Hölgyek Lapja” című havonként kétszer megjelenő dívat-melléklete a legújabb divatképeket hozza, s e mellett a magyar házi-asztalonyok valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás, s a konyha terein nem s olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna, s nincs olyan tőke, a melybe hőlgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajánlódékoza meg évenként az előfizetőt.

Zöld borítéka is éle van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk, képz. szám, kocka- és pontlányokkal és szórójegyzékkel, melyeknek merrejtői értékes jutalmakat kapnak.

Mutatványozásokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránti — legzésészerűben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajczár ösmagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; a ki 3 frt előfizetési összeget 30 kr ösmagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt; és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr ösmagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatali regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt, s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagykörner-utca 20. szám.

Teljes számú példányokkal meg mindég szolgálhatunk.